

Ügyszám: NAIH/2017/1424/2/V
Ügyintéző: dr. Osztopáni Krisztián

Radics Gábor
részére

kommunikacio@komarom.hu

Tisztelt Radics Gábor Úr!

Állampolgári beadvány érkezett a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), amelyben a bejelentő előadta, hogy Ön több fényképet is készített 2017. február 25-én a Momentum Egyesület „Komáromban a Momentum” című rendezvényén (az esemény helyszíne: Teremgokart pálya és Kávézó, 2921 Komárom, Puskaporosi utca 10.).

Az eseményről a sajtó által készített felvételek, valamint a bejelentő elmondása alapján megállapítható, hogy Ön úgy készített felvételeket a rendezvényen részt vevő személyekről, hogy az egyes asztaloknál ülő személyeket több szögből lefényképezte a mobiltelefonjával.

A bejelentő emellett a beadványához csatolta a Momentum egyik tagjának, Pottyondy Edinának a nyilatkozatát. Ebben az szerepel, hogy Pottyondy Edina megkérdezte Öntől, hogy milyen célra használja fel a fényképeket, de erre Ön nem adott érdemi választ. Ezután arra kérte Önt, hogy a vendégektől kérjen engedélyt, mielőtt fényképet készít róluk, amelyre Ön azt válaszolta, hogy „azt fotóz le, akit akar”.

Az ügyben rendelkezésre álló információk alapján az alábbiakról tájékoztatom.

1. A hatályos törvényi rendelkezések alapvetően arra biztosítanak lehetőséget, hogy – elsődlegesen a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CIV. törvényben és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (a továbbiakban: Ptk.) foglaltak betartásával – a sajtó munkatársai fényképfelvételeket (tömegfelvételt) készítsenek valamely nyilvános rendezvényen, illetve beszámoljanak a rendezvényen történt eseményekről. A sajtó a személyiségi jogok megsértése nélkül az egyes sajtótermékekben nyilvánosságra hozhatja az eseményről készült felvételeket.

Emellett az egyes rendezvényeken a magánszemélyek is készíthetnek fényképfelvételeket, azonban ebben az esetben is figyelemmel kell lenni a vonatkozó jogszabályi környezetre.

A fényképek készítése esetében a Ptk. 2:48. § (1) bekezdése rögzíti azt a főszabályt, amelyre a magánszemélyeknek figyelemmel kell lenniük: képfelvétel „*elkészítéséhez és felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges*”. Ezen Ptk. rendelkezés visszatükrözi az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) előírásait is, amely az adatkezeléshez (így például fénykép készítéséhez) főszabály szerint szintén az érintett hozzájárulását követeli meg. A fenti törvényi rendelkezések alapján valamely eseményen résztvevő személy egyedi azonosítását lehetővé tevő fénykép készítéséhez az érintett hozzájárulása szükséges.

Ezen túlmenően a beadványban foglaltakkal összefüggésben figyelemmel kell lenni arra is, hogy a „Komáromban a Momentum” egy politikai rendezvény volt, amely eseményen való részvétel ténye adatvédelmi szempontból az Infotv. 3. § 3. pont a) alpontja alá tartozó politikai véleményre vonatkozó különleges adatnak minősül. Az Infotv. a különleges adatra kiterjedő adatkezelés jogszerűségét az érintett írásbeli hozzájáruláshoz köti [Infotv. 5. § (2) bekezdés a) pont].

Ennek megfelelően egy magánszemély politikai rendezvényen akkor készíthet valamely résztvevő egyedi azonosítását lehetővé tevő képet, ha rendelkezik az érintett személy írásbeli hozzájárulásával.

2. A beadványban írt esetben továbbá tekintettel kell lenni fénykép elkészítésének körülményeire is. Magánszemélyek által a politikai rendezvényeken készített, a résztvevők egyedi azonosítását lehetővé tevő fényképek készítésének és tárolásának célja az esetek túlnyomó többségében nem egyeztethető össze az Infotv. rendelkezéseivel, így különösen akkor, ha a fénykép készítéséhez eleve nem szerzik be a felvételen szereplő személyek hozzájárulását. A Hatóság szerint sok esetben olyan további adatkezelések kapcsolódhatnak a fényképek készítéséhez, amelyek súlyosan sértik az érintettek információs önrendelkezési jogát és magánszféráját (például más személyes adatokkal történő összekapcsolás, a különleges adatok adatbázisba rendezése, továbbítása más személyek, szervezetek részére, az ún. negatív listázás).

A töretlen adatvédelmi gyakorlat arra épül, hogy a politikai véleményének jogellenes kezelése miatt ne csorbulhasson senkinek a személyes adatok védelméhez fűződő joga. Így például az adatvédelmi biztos állásfoglalásában jogellenesnek minősítette azt, amikor a 2000-es évek közepén a miniszterelnököt kifütyülő tömegről készült felvételek alapján egyes napilapok pontosan megjelölték, hogy kik is voltak a tüntetés hangadói, illetve a Hatóság 2015-ben a „Provokátorfigyelő” elnevezésű kezdeményezéssel¹ összefüggésben felszólította a Fidelitas elnökét arra, hogy az erről szóló közleményt vegyék le a honlapjukról, szüntessék meg a bejelentések fogadására létrehozott e-mail címet és töröljék az arra beérkezett e-maileket.

A Hatóság továbbá elítéli azokat a törekvéseket, amelyek arra irányulnak, hogy a különleges adatok jogellenes kezelésével eltántorítsák az állampolgárokat – a jogállam és a demokrácia alapköveként meghatározott – véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlásától.

A jogalkotó az egész adatkezelést átható alapelvként fogalmazta meg a tisztességes és törvényes alapelvét. Az Infotv. 4. § (1) bekezdése kimondja, hogy „*az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.*” A Hatósága álláspontja szerint, amennyiben egy magánszemély kifejezetten a politikai nézetei miatt készít másokról fényképeket, akkor ezen alapelv is sérül.

¹ A Fidelitas azért hozta létre a kezdeményezést, mivel állításuk szerint március 15-én „provokátorok” jelentek meg a hivatalos állami megemlékezésen. Fidelitas elnökének és alelnökének véleménye szerint mindenkinek joga van tudni, kik azok a „provokátorok”, akik meg akarják zavarni mások rendezvényeit. Ennek érdekében létrehoztak egy e-mail címet, amelyre bárki elküldheti azoknak a nevét és fényképét, akiket „provokátornak” tartanak. Emellett a kezdeményezésnek létrehoztak egy honlapot a Facebook közösségi oldalon. Ezen az oldalon korábban már nyilvánosságra hozták két személy nevét, képmását és azt, hogy mely politikai szervezet szimpatizánsai.

3. A Hatóság a rendelkezésre álló információk alapján megállapította, hogy Ön megfelelő jogalap nélkül kezel személyes adatokat, hiszen „Komáromban a Momentum” rendezvényen a fényképfelvételek készítése előtt nem szerezte be az érintettek írásbeli hozzájárulását, ezzel megsértve az Infotv. 5. § (2) bekezdés a) pontját, illetve mivel kifejezetten a rendezvényen részt vevő személyek politikai nézetei miatt készített róluk felvételt, ezért ez az adatkezelés sérti a tisztességes és törvényes adatkezelés elvét [Infotv. 4. § (1) bekezdés].

Mindezek alapján az Infotv. 56. § (1) bekezdésére hivatkozva a Hatóság **felszólítja** arra, hogy a 2017. február 25-én a „Komáromban a Momentum” című rendezvényen készített felvételeket közjegyzői tanúsítvánnyal hitelesített módon törölje.

Tájékoztatnom arról is, hogy az Infotv. 56. § (2) bekezdése értelmében Önnek haladéktalanul meg kell tennie a jelen felszólításban foglalt intézkedéseket, és a megtett intézkedéseiről a felszólítás kézhezvételétől számított 30 napon belül írásban tájékoztatnia kell a Hatóságot.

Felhívom a figyelmét arra, hogy amennyiben a felszólításban foglaltaknak nem tesz eleget, akkor a Hatóság az ügyben az Infotv. 60-61. §-a szerinti adatvédelmi hatósági eljárást indít, amelyben a Hatóságnak lehetősége van százezertől húszmillió forintig terjedő bírság kiszabására is.

Budapest, 2017. március 2.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

